

Буркотенко М. С.

здобувачка другого
(магістерського) рівня вищої освіти
кафедри хореографії та спортивних
дисциплін Сумського державного
педагогічного університету імені
А.С.Макаренка

КЛАСИЧНА ХОРЕОГРАФІЯ ЯК СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ СЦЕНІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ВИКОНАВЦІВ СПОРТИВНО-БАЛЬНОГО ТАНЦЮ

Сучасний спортивно-бальний танець є складним синтетичним видом хореографічного мистецтва. Він поєднує спортивну технічність, художню виразність, музикальність і сценічну культуру виконавця. У сучасних умовах розвитку хореографічного мистецтва особливої актуальності набуває проблема формування сценічної культури танцівників, адже саме вона визначає рівень виконавської майстерності, естетичність сценічного образу та якість художньої інтерпретації танцювальної композиції. Виконавці спортивно-бального танцю мають володіти не лише високим рівнем технічної підготовки, а й артистизмом, пластичністю, координацією рухів, умінням створювати художній образ і взаємодіяти з партнером та глядацькою аудиторією. Під таким кутом зору особливо ціннісного значення набуває класична хореографія, яка виступає основою професійної підготовки танцівника та сприяє формуванню сценічної культури виконавця.

Керуючись науковим доробком П. Кизім, С. Стадник, Д. Сашков, вважаємо за вагомим констатувати, класичний танець формує правильну поставу, культуру рухів, координацію, виворотність, стійкість, гнучкість і виразність виконання. Засоби класичної хореографії позитивно впливають на розвиток артистизму та сценічної виразності спортсменів-бальників, удосконалюють естетичне сприйняття руху й допомагають формувати сценічний образ [2].

Саме тому дослідження ролі класичної хореографії у формуванні сценічної культури виконавців спортивно-бального танцю є актуальним і має важливе практичне значення для сучасної системи хореографічної освіти.

Сценічна культура виконавця спортивно-бального танцю є важливою складовою професійної майстерності танцівника. Остання охоплює культуру рухів, артистизм, емоційну виразність, уміння передавати художній образ,

сценічну поведінку та здатність до творчої самореалізації. Формування сценічної культури є тривалим і багатограним процесом, у якому важливу роль відіграє класична хореографія.

Наголосимо, класичний танець традиційно вважається фундаментом хореографічної підготовки, де система класичного екзерсису спрямована на всебічний фізичний та естетичний розвиток виконавця. Вправи біля станка і на середині залу сприяють розвитку координації, рівноваги, пластичності, сили м'язів і точності виконання рухів. Саме такі якості є необхідними для спортсменів-бальників, оскільки спортивно-бальний танець потребує високого рівня технічної підготовки та сценічної виразності.

Принагідно відзначити, що одним із важливих аспектів впливу класичної хореографії на формування сценічної культури є виховання правильної постави та культури корпусу. Відповідно, у спортивно-бальному танці постава є одним із критеріїв оцінювання виконавської майстерності. Завдяки систематичним заняттям класичним танцем у виконавців формується правильне положення корпусу, легкість рухів, естетика ліній та виразність поз. Останнє позитивно впливає на якість виконання як європейської, так і латиноамериканської програм [1].

Не менш важливим є розвиток координації та музичальності, де класична хореографія навчає танцівника точно відчувати ритм, характер музики та динаміку руху. Виконання вправ у поєднанні з музичним супроводом формує здатність гармонійно поєднувати технічне виконання з емоційною виразністю. У спортивно-бальному танці музичальність є одним із ключових компонентів сценічної культури, адже саме вона допомагає створити цілісний художній образ.

Важливим напрямом впливу класичної хореографії є розвиток артистизму та емоційної виразності виконавців. Констатуємо, засоби класичного танцю сприяють розвитку сценічної уваги, емоційної чутливості, пластичної виразності рук, голови та корпусу. Так, у процесі занять класичним танцем формується вміння передавати характер музичного твору та створювати сценічний образ. Керуючись тим, що спортивно-бальний танець поєднує спортивну техніку з елементами театралізації та сценічного мистецтва, для виконавців такий підхід має особливе значення.

Висвітлюючи проблему класичної хореографії як складової формування сценічної культури виконавців спортивно-бального танцю доцільно зауважити,

що класична хореографія сприяє розвитку дисциплінованості, витривалості та виконавської культури. Регулярне виконання вправ класичної хореографії формує професійне ставлення до тренувального процесу, увагу до деталей та відповідальність за якість виконання рухів. Такі якості є необхідними для успішної сценічної діяльності та конкурсної практики спортсменів-бальників [3].

Особливого значення класична підготовка набуває у процесі створення сценічного образу. Виконавець спортивно-бального танцю має не лише технічно правильно виконувати рухи, а й передавати емоційний зміст композиції. Саме класична хореографія допомагає розвивати сценічну виразність, пластику та художнє мислення, які є основою формування індивідуального стилю танцівника. Зазначимо, інтеграція засобів класичної хореографії у систему підготовки спортсменів-бальників сприяє підвищенню рівня виконавської майстерності та конкурентоспроможності танцівників. Використання елементів класичного екзерсису у тренувальному процесі допомагає вдосконалювати техніку виконання, розвивати естетичність рухів і формувати сценічну культуру виконавців.

Отже, класична хореографія відіграє важливу роль у формуванні сценічної культури виконавців спортивно-бального танцю. Засоби класичного танцю сприяють розвитку правильної постави, координації, пластичності, музикальності, артистизму та емоційної виразності виконавців. Класична підготовка формує культуру рухів, сценічну поведінку та здатність до створення художнього образу, що є необхідними складовими професійної майстерності спортсменів-бальників. Інтеграція класичної хореографії у систему підготовки виконавців спортивно-бального танцю забезпечує підвищення рівня технічної та сценічної підготовки танцівників, сприяє розвитку їх творчого потенціалу та вдосконаленню виконавської культури.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бикова О. Формування хореографічних умінь та навичок у студентів-хореографів засобами класичного танцю. *Академічні візії*, 2023. Вип. 24. С. 1–11.
2. Кизім П., Стадник С., Сашков Д. Класичний танець і його вплив на рівень технічної підготовленості спортсменів спортивного танцю категорії «ювенали». *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*, 2024. Серія 15 (11(184)). С. 81–86.

3. Шингер В., Зань Л. Феномен класичного танцю в системі підготовки студентів бальної хореографії. *Collection of Scientific Papers «SCIENTIA»* (December 20, 2024; Chicago, USA). Chicago, 2024. P. 295–304.

Воляник Н.В.

спеціаліст вищої категорії,
викладач – методист КЗЛОП
«Бродівський фаховий
педагогічний коледж імені
Маркіяна Шашкевича»

ТВОРЧО – ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ КЕРІВНИКІВ ХОРЕОГРАФІЧНИХ КОЛЕКТИВІВ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Модернізація системи мистецької освіти в Україні висуває нові вимоги до рівня професійної підготовки фахівців, зокрема майбутніх керівників хореографічних колективів у закладах фахової передвищої освіти (ЗФПО). Сучасний ринок праці потребує не просто виконавців чи хореографів – репетиторів, а мобільних, креативних особистостей, здатних до самостійної художньої – постановочної, організаційної та педагогічної діяльності. У цьому контексті особливого значення набуває пошук інноваційних форм навчання, серед яких провідне місце посідає творчо – проєктна діяльність. Вона інтегрує в собі теоретичну базу, практичні навички та творчий пошук студентів, забезпечуючи перехід від репродуктивного засвоєння знань до продуктивного створення мистецького продукту.

Актуальність теми зумовлена необхідністю подолання протиріччя між традиційним (переважно виконавським) підходом до навчання хореографії та сучасними вимогами до педагога як режисера, організатора й менеджера соціокультурних проєктів. Фахова передвища освіта є базовою ланкою, де закладаються основи професійної майстерності. Вивчення потенціалу проєктних технологій у ЗФПО хореографічного профілю дозволяє оптимізувати освітній процес, стимулювати самостійність студентів та адаптувати їх до реальних умов майбутньої професії. Питання проєктного навчання досліджували багато науковців, проте специфіка впровадження творчих проєктів саме у хореографічну підготовку майбутніх педагогів у ЗФПО потребує детальнішого теоретичного осмислення та практичного узагальнення.